

Metropoolregio Eindhoven
het Algemeen Bestuur
t.a.v. dhr. J.A. Jorritsma
Postbus 985
5600AZ EINDHOVEN

Uw Brief van		Ons kenmerk	PU18-08175//
Uw kenmerk		Categorie	
Datum	25-02-2019	Behandeld door	Werner Hermans
Verzonden	25-02-2019	Telefoonnummer	14 0499
Onderwerp	Zienswijze Raad Best op Samenwerkingsakkoord MRE 2019-2022 en Werkprogramma MRE 2019		

Geachte heer Jorritsma,

Met veel belangstelling hebben wij kennis genomen van het concept Samenwerkingsakkoord MRE 2019-2022 en het concept Werkprogramma MRE 2019. Wij hebben deze behandeld in onze raadsvergadering van 25 februari jl.. Met deze brief, vastgesteld in diezelfde raadsvergadering, geven wij een zienswijze op de stukken.

Bestuurlijke Toekomstvisie Best is richtinggevend voor onze zienswijze

Wij vinden het logisch én consequent dat wij de Bestuurlijke Toekomstvisie van Best hanteren als vertrekpunt voor onze zienswijze op de toekomst van de MRE. Belangrijke elementen in deze Bestuurlijke Toekomstvisie zijn:

- Maatschappelijke opgaven zijn leidend, de bijbehorende bestuurlijke structuur is volgend.
- 'Lokaal wat kan, regionaal wat moet': we willen lokaal oppakken wat we, vanuit de eigen bestuurskracht, lokaal kunnen oppakken. Maatschappelijke opgaven met een bovenlokaal karakter moeten we samen met externe partners bovenlokaal oppakken.
- De raad van Best heeft als eerste gemeente in de regio expliciet de bereidheid uitgesproken om de eigen bevoegdheden m.b.t. maatschappelijke opgaven met een bovenlokaal karakter neer te leggen bij een bovenlokale samenwerkingsvorm.
- De raad van Best heeft daarbij een principiële voorkeur uitgesproken voor een slagvaardige samenwerkingsvorm op het niveau van het Stedelijk Gebied Eindhoven. Dit betekent dat alleen vraagstukken waarvoor een nog hoger geografisch schaalniveau vereist is bij de MRE (of andere gremia) kunnen worden belegd.
- We blijven in gesprek met gelijkwaardige buurgemeenten over verregaande samenwerkingsvormen met als uitgangspunt dat deze gemeenten onze visie op het punt van bevoegdhedenoverdracht naar een krachtige samenwerkingsvorm op het niveau van SGE onderschrijven.

In de lokale gesprekken van raad en college over o.a. het evaluatierapport Berenschot, de vragenlijst van de Stuurgroep Update, het ambitiesdocument MRE en de notitie 'bouwstenen voor een effectieve samenwerking' is de raad tot de conclusie gekomen dat het uitgangspunt moet zijn: 'meer SGE' betekent ook 'minder MRE'. Wij hebben uw bestuur hierover op gezette tijden geïnformeerd.

Best ziet perspectief voor het verbinden van 21 gemeenten, maar mist focus in het Samenwerkingsakkoord en Werkprogramma 2019

Uit de Bestuurlijke Toekomstvisie van Best vloeit voort dat wij perspectief zien voor het verbinden van 21 gemeenten. De in het Samenwerkingsakkoord verwoorde ambitie om focus, slagkracht, eigenaarschap en adaptiviteit aan te brengen, kunnen wij uiteraard onderschrijven. De vertaling van deze ambitie in het Samenwerkingsakkoord en, daarmee ook, in het Werkprogramma 2019 is onvoldoende gelukt.

De verwoorde ambities en opgaven – energietransitie, transitie landelijk gebied, mobiliteit en economie – kan Best onderschrijven. Wij zijn er echter niet van overtuigd dit in volle omvang opgaven zijn die de 21 gemeenten exclusief aan elkaar verbinden. Laat staan dat dit taken zijn voor de concernorganisatie MRE.

Transitie landelijk gebied overwegend geen MRE opgave

Dat geldt in belangrijke mate voor opgaven m.b.t. de transitie van het landelijk gebied. Op provinciaal niveau is er al een fors flankerend ondersteuningspakket opgetuigd. Planologische maatwerktrajecten zijn een lokale verantwoordelijkheid. Voor uitvoeringstaken bij de veehouderij-transitie ligt wat ons betreft het primaat bij de Omgevingsdienst Zuidoost Brabant. Bovendien werken we in SGE verband aan versterking van het landschap als drager van stedelijke ontwikkelingen en als leisure- en vestigingsfactor. Daarbij komt dat de *transformatie* van het landelijk gebied ook gaat over zorg(boeren) en sociaal-maatschappelijke vraagstukken (verborgen armoede), thema's die ook niet zijn opgenomen in het akkoord. Met een lobby-agenda voor een warme sanering van de veehouderijsector is op zich niets mis; de focus van de MRE-inzet, ook qua urenbesteding in het werkplan, kan hier niet liggen. Conclusie: transitie landelijk gebied is voor de MRE een onvoldoend robuust samenwerkingsthema.

Onvoldoende focus aangebracht binnen de (overige) samenwerkingsthema's

Er staat spanning op de hoeveelheid onderwerpen die per thema genoemd worden vs. de wens om te focussen. Dit is o.a. weer zichtbaar binnen het thema transitie landelijk gebied: de inzet op 'verbeteren economische structuur en versterken ecologische en ruimtelijke kwaliteit' laat wat ons betreft teveel vrije ruimte voor 'meer MRE'. Dit vinden wij onwenselijk.

Binnen het thema economie onderschrijft Best van oudsher (o.a. als aandeelhouder sinds 2012) de inzet op de Brainportagenda en, via het Stimuleringsfonds, innovatie. De rol van de concernorganisatie MRE kan hier beperkt blijven tot 'betaalautoriteit' (administratiekantoor). De teksten in het Samenwerkingsakkoord en het Werkprogramma 2019 laten ook hier teveel vrije ruimte voor 'meer MRE'. Dat geldt ook voor het onderwerp 'versterken van de brede basiseconomie'.

De opgaven binnen het thema mobiliteit onderschrijven we als verbindend thema van 21 samenwerkende gemeenten. We zijn evenwel van mening dat de concernorganisatie MRE hier weinig toegevoegde waarde heeft: de bereikbaarheidsagenda heeft een eigen programmateam dat we als 21 gemeenten, buiten MRE om, financieren. Ook de afronding probleemanalyse Randweg A2 is wat ons betreft geen activiteit voor de concernorganisatie.

Gekozen samenwerkingsstructuur en governance zijn niet goed doordacht.

Wij vinden dat de gekozen samenwerkingsstructuur en governance niet goed doordacht zijn. U kiest voor een Gemeenschappelijke Regeling (GR). Daarbinnen kiest u voor de zwaarste GR: het Openbaar Lichaam. Bij de inrichting van dit Openbaar Lichaam kiest u voor de zwaarste invulling: de raadsregeling. Op dit punt verandert er dus – behoudens een cosmetische aanpassing van de raadsregeling - niets.

Wat Best betreft kan de breedte en zwaarte van de MRE samenwerking afnemen. Het verbinden van de 21 blijft belangrijk, maar het beslissen vindt vooral in andere gremia plaats. Ook zien wij een beweging dat gemeenten juist op subregionaal niveau- in ons geval het SGE – steviger gaan en moeten samenwerken. Wij menen dat het eigenaarschap van de opgaven waar we voor staan zo laag mogelijk dient te liggen: lokaal wat kan, regionaal wat moet. Tegen deze achtergrond zijn we niet overtuigd van de noodzaak van deze zware samenwerkingsstructuur. Borduren we hier niet teveel voort op wat we hebben georganiseerd in de

SRE-tijd? Is dit wat we nodig hebben op basis van de gemeenschappelijke ambitie? Is deze structuur adaptief en slagaardig? Volstaan wellicht lichtere regelingen of losse samenwerkingsakkoorden en afspraken, zoals de 21 gemeenten die voor mobiliteit en jeugdzorg al kennen? Een beweging die Best voorstaat – meer SGE, minder MRE – vraagt op z'n minst om een goede afweging van lichtere vormen. Deze afweging missen wij. We roepen u op om hierover nader advies in te winnen.

Het Werkprogramma 2019 geeft geen richting aan aanpassen inzet concernorganisatie en begroting MRE 2019

Werkprogramma van 21 samenwerkende gemeenten of van concernorganisatie?

Omdat het Werkprogramma 2019 invulling geeft aan het Samenwerkingsakkoord zijn onze zienswijzen vanzelfsprekend ook van toepassing op het werkprogramma 2019. Ook in dit werkprogramma kan meer focus worden aangebracht. Dit draagt bij aan de onduidelijkheid of we het Werkprogramma 2019 moeten opvatten als het werkprogramma van de 21 samenwerkende gemeenten of als dat van de concernorganisatie MRE. Veel van de beschreven taken kunnen immers (of worden nu al) opgepakt door de individuele samenwerkende gemeenten of door andere tafels – mobiliteit en transitie landelijk gebied zijn daarvan weer een goed voorbeeld.

Financiële paragraaf gebaseerd op huidige bezetting en oude taken, niet op nieuwe samenwerking

Ondertussen lezen we wel dat het Algemeen bestuur in 2019 wenst vast te houden aan de bestaande organisatie en begroting. Dit betreuren wij. Bij het aanbieden van de primaire begroting 2019 MRE aan onze raad (in maart 2018) gaf uw Dagelijks Bestuur aan dat de uitkomsten van de MRE-herijking en de implicaties ervan voor de begroting 2019 nog met een begrotingswijziging konden worden verwerkt. Onder deze conditie hebben wij het DB laten weten te kunnen instemmen met de begroting 2019. Maar ook hebben we aangegeven: wat Best betreft leidt de herijking tot een neerwaartse bijstelling van de begroting 2019. Dit is niet gebeurd. De financiële paragraaf is gebaseerd op de huidige bezetting en oude taken; zij zou gebaseerd moeten zijn op de nieuwe samenwerkingsvorm.

De raad geeft ons AB lid opdracht om niet in te stemmen met dit Samenwerkingsakkoord en Werkprogramma

Alles overziend zijn wij van mening dat deze 'update' niet de fundamentele herijking is geworden waar Berenschot in 2017 om vroeg. Wij geven ons AB lid daarom de opdracht om niet in te stemmen met dit Samenwerkingsakkoord MRE 2019-2022, noch met het Werkprogramma MRE 2019.

Wij willen daarbij nogmaals onderstrepen dat we wel degelijk perspectief zien voor het verbinden van 21 gemeenten. Onze zienswijze moet ook niet worden opgevat als een diskwalificatie van hetgeen we hebben bereikt met het stimuleren van en lobby rondom het kenmerkende (Brainport)profiel van onze regio. Als Brainportgemeente pur sang - in woord, daad en met de nodige middelen – kunt u ervan op aan dat Best de inspanningen die in het belang van de Brainportregio worden verricht, krachtig blijft ondersteunen.

Met vriendelijke groet,
namens de raad van Best

[Ondertekening.Ondertekening1]
Maaïke Mesdag-Blom
Griffier a.i.

[Ondertekening.Ondertekening2]
Hans Ubachs
voorzitter

